

efekat pregleda.

TEMA

- Termin *efekat pregleda* skovao je Frenk Vajt 1987. godine, za kognitivni pomak o kojem je govorilo više astronauta koji su videli Zemlju iz svemira. Pitanje je moramo li toliko da se udaljimo od planete na kojoj živimo, kao „posada svemirskog broda Zemlja”, po metafori Bakminstera Fulera, da bismo uvideli da našem „svemirskom brodu” polako nestaje „goriva” i da je posadi potreban „kiseonik”?

PODTEME

- 1 – ROD, RASA I KOLONIJALNI TRAG
- 2 – VODOTOPIJE
- 3 – BEZ IVICA!
- 4 – POUKE STAROSEDELAČKOG ZNANJA
- 5 – NAKON ANTROPOCENTRIZMA
- 6 – POVRATAK U BUDUĆNOST

OPSEG IDEJA

- Projekat se bavio raznorodnim ekološkim problemima, s namerom da podstiče razvijanje svesti o neophodnosti zaštite životne sredine. Zato je **ekološka pravda** bio ključan termin za način na koji bi trebalo da govorimo o nizu nepravdi koje čovečanstvo nanosi planeti koju nastanjuje.
- Nužna je promena našeg shvatanja da je čovek u središtu sveta, jer je upravo njegovo iscrpljivanje resursa koje priroda nudi i zagađivanje životne sredine dovelo do ugrožavanja, pa i nestanka brojnih vrsta živog sveta.

CILJEVI

- Ključni cilj je bio da se napravi izložba koja će govoriti o ekologiji i sadržajem i formom.
- Bitno je bilo da se tematski okvir projekta uskladi i sa formom i metodologijom rada, saradnje sa umetnicima i produkcijom izložbe i umetničkih radova.
- Donet je niz smernica održivosti da bi se smanjio ugljenični otisak čitave izložbe.
- Dugoročni cilj bio je da se razvije osvešćenost i promeni način razmišljanja i delovanja u kulturnoj sferi u skladu sa smernicama održivosti po pitanju klimatske pravde.

SMERNICE ODRŽIVOSTI

- Neće biti upotrebljeni novi materijali na bazi nafte: plastika, PVC, itd.
- Neće biti korišćene materije koje zagadjuju životnu sredinu.
- Novi materijali imaće ekološke oznake: ekološke boje, itd.
- Koristiće se samo postojeći i lokalno dostupni izložbeni mobilijar (postamenti, vitrine, pregradni zidovi) kao i AV tehnika.
- Napravljen je plan odlaganja i reciklaže otpada.
- Biorazgradivi materijali krajnje su dobrodošli!
- LED osvetljenje koristi se u čitavom izložbenom prostoru.
- Neće biti transporta umetničkih dela vazdušnim putem. Koristiće se samo suvozemni transport.
- Biće naglašen prioritet upotrebe lokalnih materijala u proizvodnji.
- Od umetnika koji koriste fotografiju ili digitalnu štampu biće zatraženo da proizvedu radove na licu mesta i da ih recikliraju po završetku izložbe.

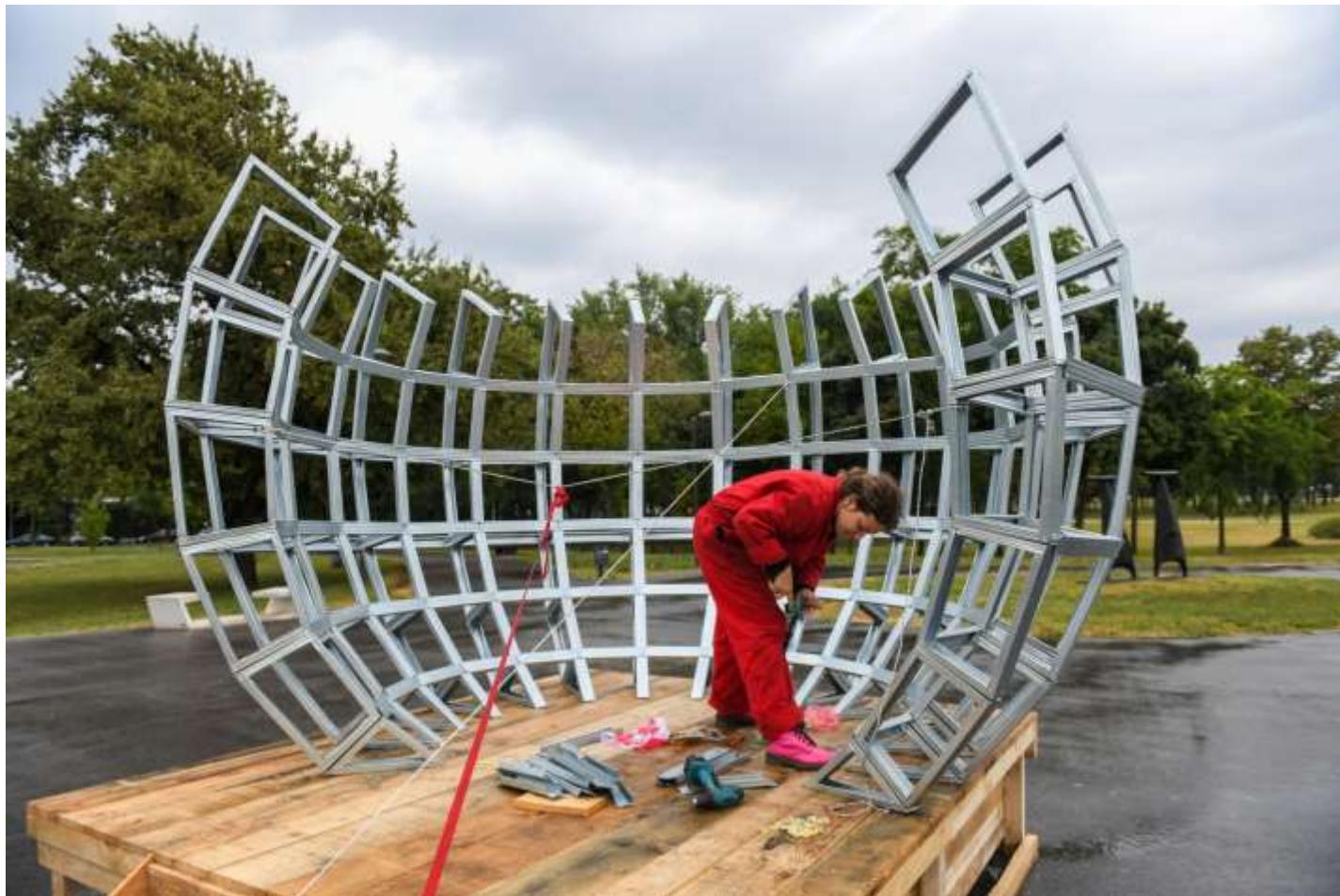
7 R KAO SLOGAN

- Kriterijum „7R“ održivosti biće primenjen na sve odluke:
- *Reduce* (Redukuj)
- *Reuse* (Ponovo upotrebi)
- *Recycle* (Recikliraj)
- *Repair* (Popravi)
- *Repurpose* (Nađi novi namenu)
- *Rethink* (Ponovo promisli)
- *Reject* (Odbaci)

PRODUKCIJA RADOVA

- Koincidencija da se projekat pripremao u trenutku kada je izbila pandemija korona virusa, dodatno nas je usmerio na produkciju umetničkih radova “na daljinu”. Uz precizne instrukcije umetnika iz inostranstva, lokalno angažovani timovi proizveli su radove u Parku skulptura MSUB u prvoj fazi projekta.

Meri Metingli – produkcia rada

Branislav Nikolić produkcia rada

Legende u Parku skulptura

Štampa

- Po izboru dizajnerke projekta, štampa fotografija i printova umetnika rađena je na materijalu ribord – **reboard**. On je sačinjen od kartonskog jezgra saćaste strukture. Čvrst je i lagan sa belom površinom od papira sa obe strane na kojoj se lako štampa.

Printovi Iгора Грубића на риборду - детаљ

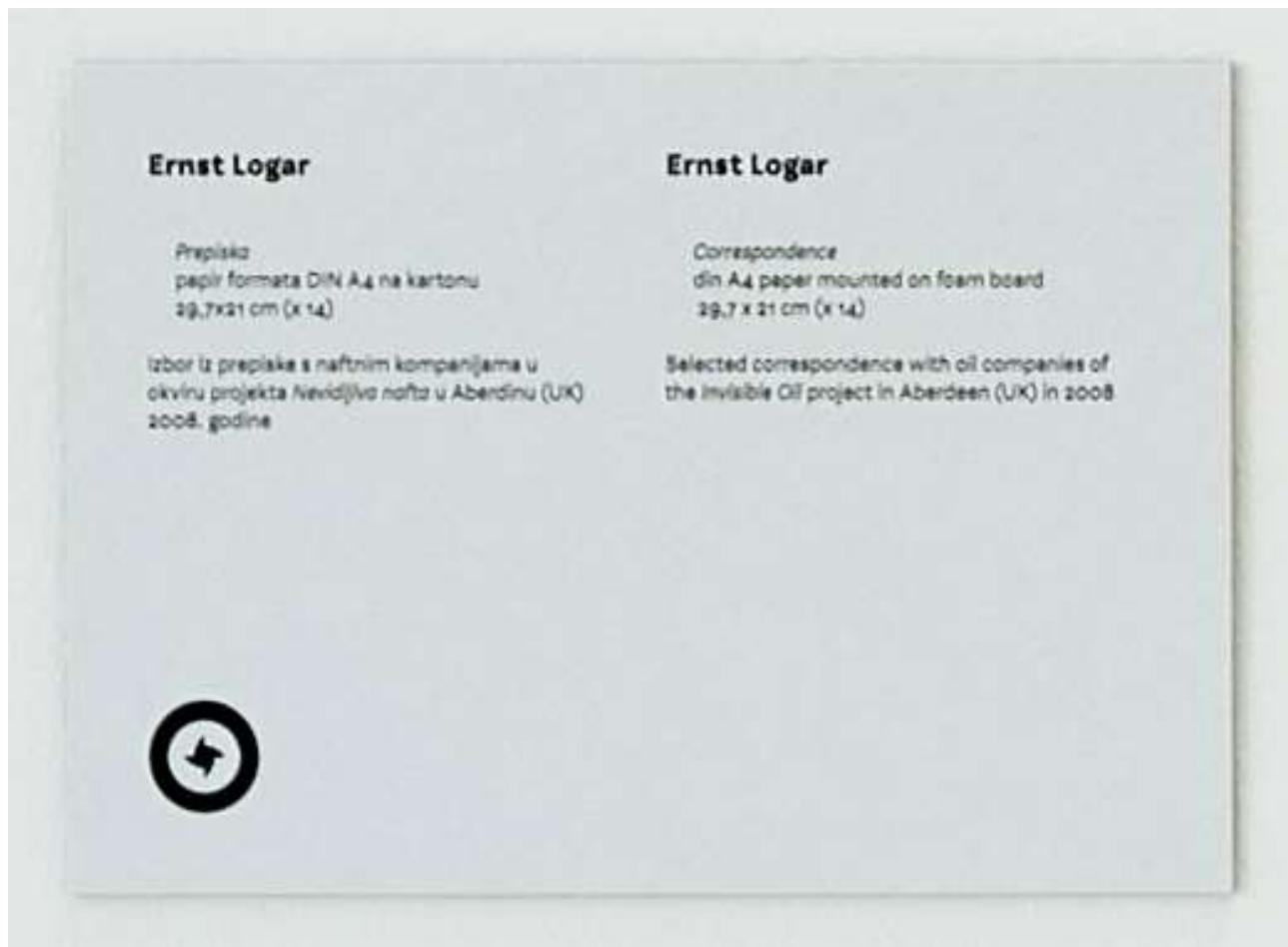

Printovi Ravi Agarvala na ribordu - detalj

Štampa legendi

- Za štampu legendi i dužih opisa radova korišćene su lepenke.

place the essence of G20
we not yet in a position to
only planning to drill our
of this year.
the other oil companies who
be better placed to assist

Von: [REDACTED]@nynas.com
Betreff: Re: Photo request
Datum: Mo, 21.07.2008, 15:26
An: invisible_oil@logar.co.at

Dear Ernst,

thank you for the e-mail. I would like to discuss the content with you - please call me.

Our refinery in Dundee is unusual, as we do not use crude oil from the North Sea - our crude comes all the way from Venezuela. This is because our main product is bitumen, used in road construction, rather than gasoline. This may not fit with your project aim, but only you can decide that.

I tried to ring the number you gave me, but the gallery is closed on Mondays.

I hope to hear from you soon.

[REDACTED]
[REDACTED]
Nynas UK AB
East Camperdown Street
DD1 3LG Dundee
Tel. +44-1-382 [REDACTED]
Dir. +44-1-382 [REDACTED]
Fax +44-1-382 [REDACTED]
Mobile +44-7812 [REDACTED]@nynas.com
<http://www.nynas.com>

invisible_oil@logar.co.at

invisible_oil@logar.co.at

To: [REDACTED]
Cc:
Subject: Photo request

21/07/2008 10:44

a art project, entitled "Resid
ing and working in Aberdeen
second Visual Arts. The
the oil industry in Scotland.
is coming October I will show
would like to seek permission
to do France Britain!

resid
calysed
simulated
an exhibition. To
working

Dear Mr. [REDACTED]
I am writing to require about support for my art project, entitled "Resid
Public Spaces".
I am an Austrian artist living and working in Scotland, where I have been
awarded a residency at Resnick Visual Arts. The project addresses the
public importance of the oil industry in Scotland.

In my exhibition at Resnick Visual Arts this coming October I will show
important locations of the oil industry. I would like to seek permission
to photograph the main
control room of Dundee Refinery.

This project is concerned with spaces that are not in the public arena
and with people's perception of them. The sites I have chosen have a
special political, economic or social meaning and, as a rule, are not
available to the public.

ConocoPhillips

7/08/08

Mr. Conoco
Resnick Visual
21 Camper
Dundee
DD1 3LG

Dear Mr. [REDACTED]

We would like to receive your
update for Friday 25th July

We are awaiting your
update

Your sincerely

[REDACTED]
[REDACTED]

Arhitektura i mobilijar za izložbu

Publikacija

- U duhu projekta nije štampan katalog. Napravljena je PDF publikacija / portfolio na srpskom i engleskom jeziku i bila je dostupna na sajtu MSUB. Preko QR koda mogla je da se preuzme besplatno na blagajni muzeja.

<https://msub.org.rs/exhibition/efekat-pregleda/>

efekat pregleda.

Muzej savremene umetnosti, Beograd
2.10.2020. – 20.9.2021.

koordinator i kustos projekta:
Blanka de la Tore i Zoran Eric

Suveniri

- Da bi se kod posetilaca razvila svest o neophodnosti brige o materijalima koje koriste u svakodnevnom životu, osmišljena je posebna serija suvenira u skladu sa smernicama održivosti projekta. Svi proizvodi koji su producirani za tu namenu imali su ekološke oznake.
- Dukserice i kačketi sa sloganima ili logom projekta su bili od biorazgradivog pamuka, a napravljen je i termos sa nazivom i logom projekta da bi se skrenula pažnja da je alterantiva plastičnim flašama vode prisutna i poželjna.

Suveniri

Suveniri

- Participativnost publike u zajedničkoj brizi o životnoj sredini podstaknuta je sa tri serije običnih olovaka koje su sadržale seme nane, bosiljka ili žalfije. Posetnici su pored korišćenja olovaka mogli i da zasade te biljke.

GREŠKE

efekat pregleda.

overview effect.

Analizirati i razumjeti svijet
čak i kada je vidljivo sredinom planete

Prema istraživanju
čak i kada je vidljivo sredinom planete

Analizirati i razumjeti svijet
čak i kada je vidljivo sredinom planete

Analizirati i razumjeti svijet
čak i kada je vidljivo sredinom planete

OFSETOVANJE

- Neophodno je suočiti se sa uznemirujućim zapažanjem da su izložbe posvećene održivosti temeljno protivrečne; jer čak i kada su izvedene sa nastojanjem da se pozabave pitanjem klimatske promene i rade na iznalaženju kreativnih rešenja (...), one doprinose samom problemu globalnog zagrevanja upravo sopstvenom emisijom CO₂, zbog transporta umetničkih dela, održavanja izložbenog prostora, kontrole klimatskih uslova i štampe kataloga.

T. Dž. Dimos (T.J. Demos)

Offsetovanje

- Zbog nemogućnosti da se napravi izložba čiji će karbonski otisak biti blizu nuli, pribegli smo kompenzovanju za sve zagađenje koje je projekat proizveo – takozvanim offsetovanjem.
- U saradnji sa udruženjem građana „Zajednička akcija blokova 70 & 70a” uložili smo sredstva u pošumljavanje Novog Beograda i zasađenoj je 50 sadnica drveća.